

Üretimde daralma sürdü dolar yıla hızlı başladı

İmalat sanayi faaliyetlerinde daralma 2018'in son ayında da sürdü. Dolar kuru bir günde yüzde 2 değerlendi. Tüketici anketinden ekonomi için kötü haber geldi

EKONOMİ SERVİSİ

Yeni yılda ekonomik krizin ağırlaşacağına ilişkin öngörüler gerçekleşiyor. Alınan geçici önlemlerin kısmi yansımaları olsa da kaynak sıkıntısı sürdüğü için krizden çıkışa yetecek düzeyde adım atılmadı. Dün 2018'in Aralık ayına ilişkin açıklanan ve önümüzdeki üç aya ilişkin imalat sanayindeki beklentileri ortaya koyan **İstanbul Sanayi Odası** (ISO) Türkiye İmalat PMI verisi 44.2'de kaldı. 50 seviyesinin altında ölçülen PMI sektörün faaliyet koşullarının yavaş seyretilmeyi sürdürdüğünü ortaya koydu. Ancak üretim ve yeni siparişlerdeki yavaşlama önceki aya göre hafif gerçekleşti.

İSTİHDAM DARALDI

Aralık 2018 PMI raporunda zorlu faaliyet koşullarının üretim ve yeni siparişlerin daha da yavaşlamasına neden olduğu belirtildi. Yeni ihracat siparişlerindeki ivme kaybı toplam yeni iş hac-

mine kıyasla daha sınırlı gerçekleşmeye devam etti. Üretimdeki yavaşlama sonucu istihdam 2018 sonunda da azalmayı sürdürdü.

Döviz kurunun görece istikrarlı seyri, girdi maliyetleri enflasyonunun daha da düşmesini sağladı. Girdi fiyatlarındaki artış hızı, Eylüldeki rekor seviyesinden sonra aralıkta üst üste üçüncü ay geriledi ve Eylül 2016'dan bu yana

en düşük düzeyde gerçekleşti. Maliyet enflasyonundaki gerileme, imalatçıların talebi canlandırmak için müşterilerine indirim yapmasına olanak sağladı. Böylece nihai ürün fiyatları yaklaşık son altı buçuk yılda ilk kez geriledi.

İstanbul Sanayi Odası İstanbul İmalat PMI da aralıkta 45.2'ye yükselerek İstanbul imalat sektörünün faaliyet koşullarındaki bozulmanın son dört ayın en düşük hızında gerçekleştiğine işaret etti.

TÜRK LİRASI DÜŞTÜ

Yeni yılın ilk işlem gününe ikinci olumsuz veri tüketici cephesinden geldi. Bloomberg HT Tüketici Güven Endeksi Aralık ayında bir önceki aya göre yüzde 0.60 azalarak 72.21 değerini aldı. Ankete göre, tüketicinin kişisel finansal durum ve mevcut durum algısında bir miktar gerileme gözlenirken, genel olarak ekonominin bir önceki aya ilişkin algısında iyileşme oldu. Bloomberg HT Tüketim Eğilimi Endeksi ise yüzde 6.98 oranında artarak 59.05 değerini aldı. Hem vergi indirimleri hem yıl sonu etkisiyle tüketim eğiliminin aralık ayının ikinci yarısında arttığı gözlemlendi.

Yılın ilk resmi işlem gününde piyasalar ise dolar rallisi ile sarsıldı. Dolar, Türk lirası karşısında gün içerisinde yüzde 2 düzeyinde değer kazandı. Kur gün içerisinde 5.39 TL'ye dayandı. Avro da yüzde 2'nin üzerinde değerlendirilen, faiz cephesindeki hafif kıpırdanma oldu.

İMALAT SANAYİNDE TARİHİ DURGUNLUK

İMALAT sanayi satın alma yöneticisi endeksi (PMI) Aralık'ta 44.2'ye geriledi. Böylece sektördeki daralma dokuzuncu aya girdi. **Istanbul Sanayi Odası (İSO)** için hazırlanan imalat PMI, Ekim'de 44.3 değerini aldıktan sonra Kasım'da 44.7'ye yükselmişti. Endekste 50'nin üzeri seviyeler büyümeye, altı daralmaya işaret ediyor.

Döviz kurunun görece istikrarlı seyri, girdi maliyet artışlarının daha da hız kaybetmesini sağladı. Girdi fiyatlarındaki artış hızı, Eylül'de rekor kırdıktan sonra art arda üçüncü defa geriledi ve Eylül 2016'dan bu yana en düşük düzeyde gerçekleşti. Maliyet fiyat artışlarındaki gerileme, imalatçıların talebi canlandırmak için müşterilerine indirim yapmasına olanak sağladı. Bunun yansıması olarak nihai ürün fiyatları yaklaşık son altı buçuk yılda ilk kez geriledi.

Üretim alt endeksi Kasım ayındaki 42.2 seviyesinden

42.6'ya yükselerek daralmanın art arda üçüncü defa ivme kaybettiğini gösterdi. Ancak üretimdeki daralma sekizinci aya girdi. Yeni siparişler alt endeksi 39.7'den 40.1'e yükseldi. Yeni siparişlerdeki daralma ise dokuzuncu aya girdi. Talebe yönelik bazı toparlanma işaretlerinin yansıması olarak, yeni siparişler son dört ayın en hafif daralmasını kaydetti. Yeni ihracat siparişleri alt endeksi ise 47.2'den 48.6'ya yükseldi.

İŞSİZLİK ARTTI

Tedarikçilerin ortalama teslimat süreleri Aralık ayında da uzadı. Bazı katılımcılar bu durumun ödemelere ilişkin problemler ve zorlu piyasa koşullarından kaynaklandığını belirtti. İmalat PMI istihdam, üretim, yeni siparişler, girdi stokları ve tedarikçilerin teslim süreleri alt endekslerinin ağırlıklandırılması yöntemiyle hesaplanıyor.

Bingöllüyü protestolu senet, Artvinliyi karşılıksız çek yaktı

Daralan ekonomi yurttasha 'çek' tirdi

YILIN ilk 11 ayında, protesto edilen senet tutarı yüzde 45.5 artarak 16.8 milyar liraya, karşılıksız çek tutarı yüzde 60 artışla 25.3 milyar liraya ulaştı. Protestolu senet tutarı Bingöl'de yüzde 342, karşılıksız çek tutarı Artvin'de yüzde 269 arttı. >> **SERHAT ALIĞİL** 11'de

SANAYİDE çarklar yavaşladı. **İstanbul Sanayi Odası** verilerine göre, satın alma endeksi aralıkta 44.2'ye geriledi. İstihdamdaki daralma, 2009 krizi sonrasındaki en yüksek seviyeye yükseldi. >> 11'de

Türkiye genelinde, imalat sanayiinde daralma 2018 yılının son ayında artarak sürdü

Sanayide kriz büyüdü

ISO'ya göre geçen kasım ayında 44.7 puan olan imalat sanayi satın alma yöneticileri endeksi, aralıkta 44.2'ye geriledi. Böylece sektörde daralma dokuzuncu aya girdi. İmalat sanayiindeki daralma, işsiz sayısının artmasına neden oluyor

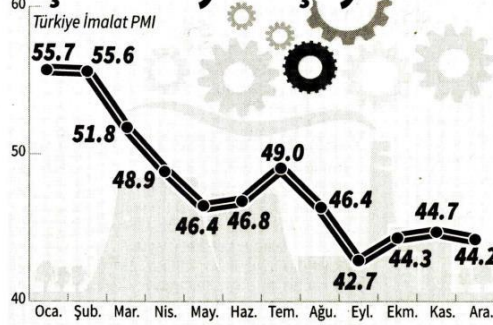
Ekonomi küçülürken, sanayide çarklar giderek yavaşlıyor. **İstanbul Sanayi Odası** (İSO) tarafından yayımlanan Türkiye imalat sanayi satın alma yöneticileri endeksi (PMI) aralık ayında 44.2'ye gerileyerek sektördeki daralmanın dokuzuncu aya girdiğine işaret etti. IHS Markit tarafından **İSO** için hazırlanan imalat PMI ekimde 44.3 değerini aldıktan sonra kasımda 44.7'ye yükselmişti.

50 puanın altı kötü
İmalat sektöründe devam eden zorlu faaliyet koşulları üretim ve yeni siparişlerdeki daralmanın bir önceki aya kıyasla daha hafif de olsa devam etmesine yol açtı. Endekste 50'nin üzeri sevi-

yeler büyümeye, altı daralma ya işaret ediyor. Döviz kuru nun son aylarda görece istikrar kazanmasına paralel olarak girdi maliyet artış hızı yavaşlarken, talepteki gerilemeye de bağlı olarak nihai ürün fiyatları yaklaşık son altı buçuk yılda ilk kez geriledi. Üretim alt endeksi kasım ayındaki 42.2'den 42.6'ya yükselerek daralmanın art arda üçüncü defa ivme kaybettiğini gösterdi. Ancak üretimdeki daralma sekizinci aya girdi. Yeni siparişler alt endeksi 39.7'den 40.1'e yükseldi. Yeni siparişlerdeki daralma ise 9'uncu aya girdi. Yeni ihracat siparişleri alt endeksi ise 47.2'den 48.6'ya yükseldi.

İmalat PMI; istihdam, üretim, yeni siparişler, girdi

Çarklar yavaşlıyor

stokları ve tedarikçilerin teslim süreleri alt endekslerinin ağırlıklandırılması yöntemiyle hesaplanıyor. 2018'de kur ve faiz şokuna

paralel olarak bankaların kullandığı kredi hacmindeki daralma da, ekonomide çarkların hızla yavaşladığını gösteriyor. • Ekonomi Servisi

İSTİHDAM AZALİYOR

Üretimdeki yavaşlama sonucu istihdam aralıkta azalmaya devam etti. İstihdamdaki daralma, 2009 krizi sonrasındaki en yüksek seviyeye yükseldi. Ayrıca girdi alımındaki eğilime paralel olarak girdi stokları aralıkta gerilemeye devam etti. Tedarikçilerin ortalama teslimat süreleri aralık ayında da uzadı. Bazı katılımcılar bu durumun ödemelere ilişkin problemler ve zorlu piyasa koşullarından kaynaklandığını belirtti.

Bingöllüğü senetler Artvinliyi çek çarptı

Protestolu senet tutarı Bingöl'de yüzde 342, karşılıksız çek tutarı Artvin'de yüzde 269 arttı

İSTANBUL ikisinde de lider

(Ocak-Kasım 2018)

Protestolu senet (Milyon TL)	Değ. (%)	
Istanbul	5.430	63.8
Ankara	1.679	56.8
Izmir	858	26.5
Konya	722	54.4
Antalya	669	15.4
Muğla	474	124.2
Bursa	471	6.1
Gaziantep	418	59.1
Adana	360	49.6
Kayseri	337	74.2

Karşılıksız çek (Milyon TL)	Değ. (%)	
Istanbul	9.004	61.5
Ankara	2.903	87.6
Izmir	1.504	104.2
Bursa	957	32.2
Antalya	803	34.4
Kocaeli	720	108.6
Adana	590	15.5
Mersin	583	144.3
Gaziantep	521	20.1
Konya	455	39.5

İl 11 ayda, İstanbul'da karşılıksız çek tutarı yüzde 61.5 artışla 9 milyar 4 milyon lira, protestolu senet tutarı yüzde 63.8 artışla 5 milyar 430 milyon lira oldu.

SERHAT ALIĞI

Çek ve senet, Türkiye'deki ticari hayatın önemli unsurlarından biri. Bu açıdan TBB Risk Merkezi'nin bu iki finansal araçla ilgili verileri ekonomik krize de ışık tutuyor.

Yılın ilk 11 ayında, geçen yılın aynı dönemine göre protestolu senet tutarı yüzde 45.5 artarak 16.8 milyar liraya, karşılıksız çek ise yüzde 59.8 artışla 25.3 milyar liraya ulaştı. Bu kapsamda Bingöl'de protestolu senet tutarı yüzde 342 artarak 37 milyon liraya ulaştı. Bu ilde yüzde 206 artış ve 24.5 milyon liralık senetle Gümüşhane, yüzde 187 artış ve 81.8 milyon lirayla Amasya, yüzde 150 artış ve 23.2 milyon lirayla Ardahan ile yüzde 127 artış ve 66.9 milyon lirayla Nevşehir izledi.

Yalova üçüncü

Karşılıksız çek artışında ise Artvin, yüzde 269 artış ve 38.6 milyon lirayla ilk sırada. Bu ilde yüzde 192 artış ve 54.4 milyon liralık çekle Kastamonu, yüzde 180 artış 93.2 milyon liralık çekle Yalova, yüzde 170 artış ve 22.1 milyon liralık çekle Gümüşhane ile yüzde 155 artış ve 106.4 milyon liralık çekle Çanakkale takip etti.

KİLİS VE BİLECİK İYİ DURUMDA

Yine ilk 11 ayda, protestolu senet ve karşılıksız çek tutarı yüksek oranda düşen iller de var. Protestolu senet tutarı Kilis'te yüzde 33 düşerek 4.9 milyon liraya indi. Bu ilde yüzde 26 düşüş ve 282.3 mil-

yon liralık senetle Kocaeli ile yüzde 23 düşüş ve 60.1 milyon liralık senetle Iğdır izledi. Karşılıksız çek tutarında ise en çok düşüş yüzde 51 ve 12.8 milyon lirayla Bilecik'te görüldü. Bu ilde yüzde 38 düşüş ve

23.8 milyon liralık çekle Iğdır ile yüzde 26 düşüş ve 39 milyon liralık çekle Tokat takip etti. Tüm illere bakıldığında, protestolu senet tutarı düşen il sayısı 10, karşılıksız çek tutarı düşen il sayısı 10 oldu.

İSO PMI
endeksi
aralık ayında
44.2 oldu
07

ISO TÜRKİYE İMALAT PMI, ARALIKTA 44,2 OLDU

İstanbul Sanayi Odası (İSO) tarafından Türkiye ve İstanbul İmalat PMI anketlerinin Aralık 2018 sonuçları açıklandı. Eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, kasımda 44.7 olarak kaydedilen **İstanbul Sanayi Odası** Türkiye İmalat PMI, aralıkta 44.2 olarak ölçülerek sektörün faaliyet koşullarının yavaş seyretmeye devam ettiğini gösterdi. Zorlu faaliyet koşulları üretim ve yeni

siparişlerin daha da yavaşlamasına neden oldu. Ancak her iki göstergede de yavaşlama önceki aya göre hafif gerçekleşti. Yeni ihracat siparişlerindeki ivme kaybı toplam yeni iş hacmine kıyasla daha sınırlı gerçekleşmeye devam etti. Üretimdeki yavaşlama sonucu istihdam 2018 sonunda da azalmaya devam etti. Döviz kurunun görece istikrarlı seyri, girdi maliyetleri enflasyonunun daha da düşmesini sağladı. Girdi fiyatlarındaki artış hızı, eylüldeki rekor seviyesinden

sonra aralıkta üst üste üçüncü ay geriledi ve Eylül 2016'dan bu yana en düşük düzeyde gerçekleşti. Maliyet enflasyonundaki gerileme, imalatçıların talebi canlandırmak için müşterilerine indirim yapmasına olanak sağladı. Böylece nihai ürün fiyatları yaklaşık son altı buçuk yılda ilk kez geriledi.

İstanbul İmalat PMI 45,2 ye yükseldi
İSO İstanbul İmalat PMI ise kasımda 44,1 olarak ölçüldüğü seviyesinden

45,2'ye yükselerek İstanbul imalat sektörünün faaliyet koşullarındaki bozulmanın son 4 ayın en düşük hızında gerçekleştiğine işaret etti. Aralık ayında üretimdeki ivme kaybı, ağustostan beri gözlenen en düşük oranda gerçekleşti. Toplam yeni siparişlerdeki yavaşlama aralıkta hız kesmeye devam etti ancak yeni ihracat siparişlerindeki oldukça ılımlı yavaşlamayla kıyaslandığında çok daha güçlü şekilde gerçekleşti.

İSTANBUL-AA

İMALATTA DARALMA DOKUZUNCU AYINA GİRDİ Üretim düşüyor işsizlik artıyor

İMALAT sanayi satın alma yöneticisi endeksi (PMI) aralıkta 44.2'ye gerileyerek sektördeki daralmanın dokuzuncu aya girdiğine işaret etti. Endeks imalat sektöründe üretimin düştüğünü, yeni siparişlerin azaldığını gösteriyor.

IHS Markit tarafından **İstanbul Sanayi Odası (İSO)** için hazırlanan endekste 50'nin üzeri seviyeler büyüme, altı daralmaya işaret ediyor.

Endeks 2018 ekim ayında 44.3 değerini aldıktan sonra kasımda 44.7'ye yükselmişti. Aralıktaki gerileme, döviz kurunun görece istikrarlı seyrine, girdi maliyet artışlarının hız kaybetmesine rağmen imalat sektöründe işlerin daha da kötüye gittiğini gösteriyor.

Girdi fiyatlarındaki artış hızı, eylülde rekor kırdıktan sonra art arda üçüncü defa geriledi ve eylül 2016'dan bu yana en düşük düzeyde gerçekleşti.

Maliyet fiyat artışlarındaki gerileme, imalatçıların talebi canlandırmak için müşterilerine indirim yapmasına olanak sağladı. Buna rağmen yeni siparişlerdeki daralma dokuzuncu ayda da sürdü.

'İŞYERİ KİRALARINDA STOPAJ KALDIRILSIN' TALEBİ

TÜRKİYE Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonu (TESK) Genel Başkanı Bendevi Palandöken esnafın adına stopaj uygulamasına ilişkin şu talebi dile getirdi: "İşyeri kiralarda kira gelirinden doğan vergiyi, kira gelirini elde eden mükellef değil, kiracı konumundaki esnafımız ödüyor. Dolayısıyla işyeri kiralık olan esnaf ve sanatkar, ticari faaliyetlerinden dolayı zarar da etse bu vergiyi ödemek zorunda kalıyor. Kira geliri 30 bin TL'yi aşan kira gelirlerinde işyeri sahipleri beyanname veriyor fakat vergi ödemeyerek vergi iadesi alıyor. Bu da esnaf için diğer büyük işyerlerine göre ve işyeri sahibine göre tamamen haksız bir düzen oluşturuyor. Yüzde 20 olan stopaj oranı yüzde 5'e düşürülmeli ya da tamamen bu uygulama kaldırılmalı".

İSTİHDAM ARALIKTA AZALMAYA DEVAM ETTİ

Ayrıca girdi alımındaki eğilime paralel olarak girdi stokları aralıkta gerilemeye devam etti. Tedarikçilerin ortalama teslimat süreleri aralık ayında da uzadı.

Bazı katılımcılar bu durumun ödeme-

lere ilişkin problemler ve zorlu piyasa koşullarından kaynaklandığını belirtti.

İmalat PMI istihdam, üretim, yeni siparişler, girdi stokları ve tedarikçilerin teslim süreleri alt endekslerinin ağırlıklandırılması yöntemiyle hesaplanıyor. Hesaplamaya göre üretimdeki yavaşlama sonucu istihdam aralıkta azalmaya devam etti. (İSTANBUL)

ISO Türkiye İmalat PMI, aralıkta 44.2'ye geriledi

İstanbul Sanayi Odası (ISO) Türkiye İmalat Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI), aralıkta 44,2 düzeyinde gerçekleşti. ISO tarafından Türkiye ve İstanbul İmalat PMI anketlerinin Aralık 2018 sonuçları açıklandı.

Eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, kasımda 44,7 olarak kaydedilen İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI, aralıkta 44,2 olarak ölçülerek sektörün faaliyet koşullarının yavaş seyretmeye devam ettiğini gösterdi.

Zorlu faaliyet koşulları üretim ve yeni siparişlerin daha da yavaşlamasına neden oldu. Ancak her iki göstergede de yavaşlama önceki aya göre hafif gerçekleşti. Yeni ihracat siparişlerindeki ivme kaybı toplam yeni iş hacmine kıyasla daha sınırlı gerçekleşmeye devam etti. Üretimdeki yavaşlama sonucu istihdam 2018 sonun-

da da azalmaya devam etti. Ayrıca satın alma faaliyetleri de aralık ayında yavaşlamayı sürdürdü.

Döviz kurunun görece istikrarlı seyri, girdi maliyetleri enflasyonunun daha da düşmesini sağladı. Girdi fiyatlarındaki artış hızı, eylüldeki rekor seviyesinden sonra aralıkta üst üste üçüncü ay geriledi ve Eylül 2016'dan bu yana en düşük düzeyde gerçekleşti.

Maliyet enflasyonundaki gerileme, imalatçıların talebi canlandırmak için müşterilerine indirim yapmasına olanak sağladı. Böylece niha-

i ürün fiyatları yaklaşık son altı buçuk yılda ilk kez geriledi.

ISO İstanbul İmalat PMI ise kasımda 44,1 olarak ölçüldüğü seviyesinden 45,2'ye yükselerek İstanbul imalat sektörünün faaliyet koşullarındaki bozulmanın son 4 ayın en düşük hızında gerçekleştiğine işaret etti. Üretim, yeni siparişler ve istihdamdaki yavaşlamanın daha sınırlı olması manşet endekste ki yükselişi destekledi. Aralık ayında üretimdeki ivme kaybı, ağustostan beri gözlenen en düşük oranda gerçekleşti. (Ekonomi Servisi)

Sanayide yavaşlamanın hızı düştü

Kasımda 44.7 olarak kaydedilen **Istanbul Sanayi Odası** Türkiye İmalat PMI, aralıkta 44.2 olarak ölçüldü. Veriler sektörün faaliyet koşullarının yavaş seyretmeye devam ettiğini gösterdi. İki göstergede de yavaşlama önceki aya göre hafif gerçekleşti.

■ **Istanbul Sanayi Odası (ISO)** tarafından Türkiye ve Türkiye İmalat Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI) anketlerinin Aralık 2018 sonuçları açıklandı. Eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, kasımda 44.7 olarak kaydedilen **Istanbul Sanayi Odası** Türkiye İmalat PMI, aralıkta 44.2 olarak ölçülerek sektörün faaliyet koşullarının yavaş seyretmeye devam ettiğini gösterdi. Zorlu faaliyet koşulları üretim ve yeni

siparişlerin daha da yavaşlamasına neden oldu. Ancak her iki göstergede de yavaşlama önceki aya göre hafif gerçekleşti. Yeni ihracat siparişlerindeki ivme kaybı toplam yeni iş hacmine kıyasla daha sınırlı gerçekleşmeye devam etti. Üretimdeki yavaşlama sonucu istihdam 2018 sonunda da azalmaya devam etti. Ayrıca satın alma faaliyetleri de aralık ayında yavaşlamayı sürdürdü. Döviz kurunun görece istikrarlı seyri, girdi maliyetleri enflasyonunun daha da düşmesini sağladı. Girdi

fiyatlarındaki artış hızı, eylüldeki rekor seviyesinden sonra aralıkta üst üste üçüncü ay geriledi ve Eylül 2016'dan bu yana en düşük düzeyde gerçekleşti. Maliyet enflasyonundaki gerileme, imalatçıların talebi canlandırmak için müşterilerine indirim yapmasına olanak sağladı. Böylece nihai ürün fiyatları yaklaşık son altı buçuk yılda ilk kez geriledi. **ISO** İstanbul İmalat PMI ise kasımda 44,1 olarak ölçüldüğü seviyesinden 45,2'ye yükselerek İstanbul imalat sektörünün faa-

liyet koşullarındaki bozulmanın son 4 ayın en düşük hızında gerçekleştiğine işaret etti. Üretim, yeni siparişler ve istihdamdaki yavaşlamanın daha sınırlı olması manşet endeksteeki yükselişi destekledi. Aralık ayında üretimdeki ivme kaybı, ağustostan beri gözlenen en düşük oranda gerçekleşti. Toplam yeni siparişlerdeki yavaşlama aralıkta hız kesmeye devam etti ancak yeni ihracat siparişlerindeki oldukça ılımlı yavaşlamayla kıyaslandığında çok daha güçlü şekilde gerçekleşti.

Üretimdeki gerileme sürüyor

İSTANBUL Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI), aralıkta 44.2 düzeyinde gerçekleşti. Eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, kasımda 44.7 olarak kaydedilen

PMI, aralıkta sektörün faaliyet koşullarının yavaş seyretmeye devam ettiğini gösterdi. Ocak ayında 54.90 olarak ölçülen PMI, martta 51.80'i gördükten sonra düşüşe geçti: Nisan 48.9, mayıs 46.4, haziran 46.8, temmuz 49, ağustos 46.4, eylül 42.7, ekim 44.3, kasım 44.7.

İmalat sanayisindeki daralma, 9. aya girdi

İMALAT sanayi satın alma yöneticisi endeksi (PMI) Aralık'ta 44.2'ye gerileyerek sektörteki daralmanın dokuzuncu aya girdiğine işaret etti. İmalat sektöründe devam eden zorlu faaliyet koşulları; üretim ve yeni siparişlerdeki daralmanın bir önceki aya kıyasla daha hafif de olsa devam etmesine yol açtı.

İstanbul Sanayi Odası (ISO) için IHS Markit tarafından hazırlanan imalat PMI, Ekim'de 44.3 değerini aldıktan sonra Kasım'da 44.7'ye yükselmişti. Endekste 50'nin üzeri seviyeler büyümeye, altı daralmaya işaret ediyor. Döviz kurunun görece istikrarlı seyri, girdi maliyet artışlarının daha da hız kaybetmesini sağladı. Girdi fiyatlarındaki artış hızı, Eylül'de rekor kırdıktan sonra, art arda üçüncü defa geriledi ve Eylül 2016'dan bu yana en düşük düzeyde gerçekleşti. Maliyet fiyat artışlarındaki gerileme, imalatçıların talebi

ISO için hazırlanan endekse göre; yeni siparişlerdeki daralma, bir yıla doğru uzuyor. Üretimde daralma ise sekizinci aya girdi. Bunun sonucunda; istihdam Aralık'ta azalmaya devam etti.

canlandırmak için müşterilerine indirimli fiyattan mal satmasına yol açtı. Bunun yansıması olarak, nihai ürün fiyatları, yaklaşık son altı buçuk yılda ilk kez geriledi.

Üretim alt endeksi Kasım ayındaki 42.2 seviyesinden 42.6'ya yükselerek daralmanın art arda üçüncü defa ivme kaybettiğini gösterdi. Ancak, üretimdeki daralma sekizinci aya girdi. Yeni siparişler alt endeksi 39.7'den 40.1'e yükseldi. Yeni siparişlerdeki daralma ise dokuzuncu aya girdi. Talebe yönelik bazı toparlanma işaretlerinin yansıması olarak, yeni siparişler son dört ayın en hafif daralmasını kaydetti. Yeni ihracat siparişleri

alt endeksi ise 47.2'den 48.6'ya yükseldi. Üretimdeki yavaşlama sonucu, istihdam Aralık'ta azalmaya devam etti. Ayrıca, girdi alımındaki eğilime paralel olarak girdi stokları Aralık'ta gerilemeye devam etti. Tedarikçilerin ortalama teslimat süreleri Aralık ayında da uzadı. Bazı sanayiciler, bu durumun ödemelere ilişkin problemler ve zorlu piyasa şartlarından kaynaklandığını belirtti. İmalat PMI istihdam, üretim, yeni siparişler, girdi stokları ve tedarikçilerin teslim süreleri alt endekslerinin ağırlıklandırılması yöntemiyle hesaplanıyor. **(Reuters)**

İSO Türkiye İmalat PMI **aralıkta 44.2 oldu**

Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan imalat sanayi performansında en hızlı ve güvenilir referans kabul edilen **İstanbul Sanayi Odası** Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi), aralık ayında 44,2 olarak ölçülerek sektörün faaliyet koşullarının yavaş seyretmeye devam ettiğini gösterdi. Ancak üretim ve yeni siparişlerdeki yavaşlama önceki aya göre hafif gerçekleşti.

İstanbul Sanayi Odası İstanbul İmalat PMI da aralıkta 45,2'ye yükselerek İstanbul imalat sektörünün faaliyet koşullarındaki bozulmanın son dört ayın en düşük hızında gerçekleştiğine işaret etti. Üretim, yeni siparişler ve istihdamdaki yavaşlamanın daha sınırlı olması, manşet endeksteki yükselişi destekledi.

Türkiye İmalat PMI Aralık'ta geriledi

İSTANBUL Sanayi Odası (İSO) Türkiye ve İstanbul İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) anketlerinin Aralık 2018 dönemi sonuçları açıklandı. Eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, Kasım'da 44,7 olarak kaydedilen PMI, Aralık'ta 44,2 olarak ölçülerek sektörün faaliyet koşullarının yavaş seyretmeye devam ettiğini gösterdi. Zorlu faaliyet koşulları üretim ve yeni siparişlerin daha da yavaşlamasına neden oldu. Ancak her iki göstergede de yavaşlama önceki aya göre hafif gerçekleşti. Yeni ihracat siparişlerindeki ivme kaybı toplam yeni iş hacmine kıyasla daha sınırlı gerçekleşmeye devam etti. Üretimdeki yavaşlama sonucu istihdam 2018 sonunda da azalmaya devam etti. Ayrıca satın alma faaliyetleri de Aralık ayında yavaşlamayı sürdürdü. Döviz kurunun görece istikrarlı seyri, girdi maliyetleri enflasyonunun daha da düşmesini sağladı. Girdi fiyatlarındaki artış hızı, eylüldeki rekor seviyesinden sonra Aralıkta üst üste üçüncü ay geriledi ve Eylül 2016'dan bu yana en düşük düzeyde gerçekleşti. Maliyet enflasyonundaki gerileme, imalatçıların talebi canlandırmak için müşterilerine indirim yapmasına olanak sağladı. Böylece nihai ürün fiyatları yaklaşık son altı buçuk yılda ilk kez geriledi. (İHA)

“Çevre Ödülleri”nde Birincilik Tofaş’ın

Bu sene 50. yılını kutlayan Tofaş’ın tüm yönetim kategorilerinde ele aldığı çevre ve sürdürülebilirlik konusundaki uygulamaları, ödüle layık görüldü. Tofaş, bu kapsamda **İstanbul Sanayi Odası (İSO)** tarafından bu yıl 18’incisi düzenlenen “Çevre Ödülleri” töreninde “Büyük Ölçekli İşletme Çevre ve Sürdürülebilirlik Yönetimi” kategorisinde birinciliğe layık görüldü. Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum’un katılımıyla İSO’da gerçekleşen törende Tofaş adına ödülü Tofaş Dış İlişkiler Direktörü Güray Karacar aldı. Tofaş, 2017 yılında gerçekleştirilen toplam 244 milyon liralık Ar-Ge harcamasının 25 milyon liralık kısmını seragazi azaltımına yönelik projelere ayırıyor.

Türkiye İmalat PMI Aralık'ta geriledi

Istanbul Sanayi Odası
Türkiye İmalat PMI
(Satın Alma Yöneticileri
Endeksi), Aralık ayında
44,7'den 44,2'ye geriledi.

■ HABER MERKEZİ
Istanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye ve
İstanbul İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri
Endeksi) anketlerinin Aralık 2018 dönemi
sonuçları açıklandı. Eşik değer olan 50'nin
üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde
iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına
göre, Kasım'da 44,7 olarak kaydedilen PMI,
Aralık'ta 44,2 olarak ölçülerek sektörün
faaliyet koşullarının yavaş seyretmeye devam
ettiğini gösterdi.
Zorlu faaliyet koşulları üretim ve yeni
siparişlerin daha da yavaşlamasına neden
oldu. Ancak her iki göstergede de yavaşlama
önceki aya göre hafif gerçekleşti. Yeni ihracat
siparişlerindeki ivme kaybı toplam yeni iş
hacmine kıyasla daha sınırlı gerçekleşmeye
devam etti. Üretimdeki yavaşlama sonucu
istihdam 2018 sonunda da azalmaya devam
etti. Ayrıca satın alma faaliyetleri de aralık
ayında yavaşlamayı sürdürdü. Döviz kurunun

görece istikrarlı seyri, girdi maliyetleri
enflasyonunun daha da düşmesini sağladı.
Girdi fiyatlarındaki artış hızı, eylüldeki rekor
seviyesinden sonra aralıkta üst üste üçüncü
ay geriledi ve Eylül 2016'dan bu yana en düşük
düzeyde gerçekleşti. Maliyet enflasyonundaki
gerileme, imalatçıların talebi canlandırmak
için müşterilerine indirim yapmasına olanak
sağladı. Böylece nihai ürün fiyatları yaklaşık
son altı buçuk yılda ilk kez geriledi.

İSTANBUL İMALAT PMI ARALIKTA 45,2'YE YÜKSELDİ

Kasım ayında 44,1 olarak ölçülen **Istanbul Sanayi Odası** İstanbul İmalat PMI da Aralık'ta 45,2'ye yükselerek İstanbul imalat sektörünün faaliyet koşullarındaki bozulmanın son 4 ayın en düşük hızında gerçekleştiğine işaret etti.

İmalat PMI Aralık'ta geriledi

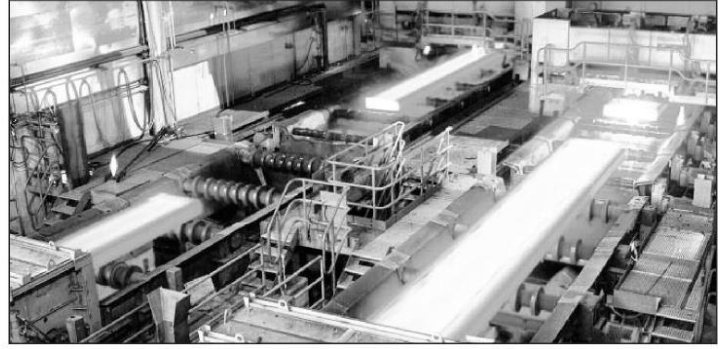
İSTANBUL Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi), Aralık ayında 44,7'den 44,2'ye geriledi.

İstanbul Sanayi Odası (ISO) Türkiye ve İstanbul İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) anketlerinin Aralık 2018 dönemi sonuçları açıklandı. Eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, Kasım'da 44,7 olarak kaydedilen PMI, Aralık'ta 44,2 olarak ölçülerek sektörün faaliyet koşullarının yavaş seyretmeye devam ettiğini gösterdi.

Zorlu faaliyet koşulları üretim ve yeni siparişlerin daha da yavaşlamasına neden oldu. Ancak her iki göstergede de yavaşlama önceki aya göre hafif gerçekleşti. Yeni ihracat sipariş-

lerindeki ivme kaybı toplam yeni iş hacmine kıyasla daha sınırlı gerçekleşmeye devam etti. Üretimdeki yavaşlama sonucu istihdam 2018 sonunda da azalmaya devam etti. Ayrıca satın alma faaliyetleri de aralık ayında yavaşlamayı sürdürdü.

Döviz kurunun görece istikrarlı seyri, girdi maliyetleri enflasyonunun daha da düşmesini sağladı. Girdi fiyatlarındaki artış hızı, eylüldeki rekor seviyesinden sonra aralıkta üst üste üçüncü ay geriledi ve Eylül 2016'dan bu yana en düşük düzeyde gerçekleşti. Maliyet enflasyonundaki gerileme, imalatçıların talebi canlandırmak için müşterilerine indirim yapmasına olanak sağladı. Böylece nihai ürün fiyatları yaklaşık son altı buçuk yılda ilk kez geriledi.

İstanbul İmalat PMI Aralıkta 45,2'ye yükseldi

Kasım ayında 44,1 olarak ölçülen **İstanbul Sanayi Odası** İstanbul İmalat PMI da Aralık'ta 45,2'ye yükselerek İstanbul imalat sektörünün faaliyet koşullarındaki bozulmanın son 4 ayın en düşük hızında gerçekleştiğine işaret etti. Üretim, yeni siparişler ve

istihdamdaki yavaşlamanın daha sınırlı olması manşet endeksteeki yükselişi destekledi. Aralık ayında üretimdeki ivme kaybı, ağustostan beri gözlenen en düşük oranda gerçekleşti. Toplam yeni siparişlerdeki yavaşlama aralıkta hız kesmeye devam etti ancak yeni ihracat siparişlerindeki oldukça ılımlı yavaşlamayla kıyaslandığında çok daha güçlü şekilde gerçekleşti. (İHA)

Türkiye İmalat PMI Aralık'ta geriledi

Istanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI (Satin Alma Yöneticileri Endeksi), Aralık ayında 44,7'den 44,2'ye geriledi.

■ İSTANBUL (İHA) - **Istanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye** ve İstanbul İmalat PMI (Satin Alma Yöneticileri Endeksi) anketlerinin Aralık 2018 dönemi sonuçları açıklandı. Eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, Kasım'da 44,7 olarak kaydedilen PMI, Aralık'ta 44,2 olarak ölçülerek sektörün faaliyet koşullarının yavaş seyretmeye devam ettiğini gösterdi. Zorlu faaliyet koşulları üre-

tim ve yeni siparişlerin daha da yavaşlamasına neden oldu. Ancak her iki göstergede de yavaşlama önceki aya göre hafif gerçekleşti. Yeni ihracat siparişlerindeki ivme kaybı toplam yeni iş hacmine kıyasla daha sınırlı gerçekleşmeye devam etti. Üretimdeki yavaşlama sonucu istihdam 2018 sonunda da azalmaya devam etti. Ayrıca satın alma faaliyetleri de aralık ayında yavaşlamayı sürdürdü. Döviz kurunun görece istikrarlı

seyri, girdi maliyetleri enflasyonunun daha da düşmesini sağladı. Girdi fiyatlarındaki artış hızı, eylüldeki rekor seviyesinden sonra aralıkta üst üste üçüncü ay geriledi ve Eylül 2016'dan bu yana en düşük düzeyde gerçekleşti. Maliyet enflasyonundaki gerileme, imalatçıların talebi canlandırmak için müşterilerine indirim yapmasına olanak sağladı. Böylece nihai ürün fiyatları yaklaşık son altı buçuk yılda ilk kez geriledi.

Hilmi Develi
hilmideveli@gmail.com

Dünya, 2018'i geride bırakmaya hazırlanırken küresel ekonomi zor bir yıl geçirdi. ABD-Çin arasında yaşanan ticaret savaşları, Suriye odaklı jeopolitik riskler, merkez bankalarının normalleşme süreci, Avrupa'da Brexit süreci ve daha birçok başlık bunlar arasında sayılabilir. Tüm bu ekonomideki küresel gelişmelerin ülkemiz ekonomisine etkileri elbette kaçınılmazdı. Ülkemiz ekonomisinde yaşananlarla ilgili kısa bir tespit yaparak yeni yılla ilgili ekonomistlerin ve benim de değerlendirmemin yer alacağı öngörülerini sizlerle paylaşmak istiyorum.

UZMAN

Yeni Yıldan Beklentiler...

Dünya, 2018'i geride bırakmaya hazırlanırken küresel ekonomi zor bir yıl geçirdi.

ABD-Çin arasında yaşanan ticaret savaşları, Suriye odaklı jeopolitik riskler, merkez bankalarının normalleşme süreci, Avrupa'da Brexit süreci ve daha birçok başlık bunlar arasında sayılabilir.

Tüm bu ekonomideki küresel gelişmelerin ülkemiz ekonomisine etkileri elbette kaçınılmazdı.

Son dört ayda Anadolumuz'un beş ilinde "KOBİ'lere ve Girişimcilere Sağlanan Destek ve Finans Olanakları" ana temalı düzenlenen toplantılara katılarak, KOBİ'lerimizin, sanayicilerimizin, kısaca iş dünyamızın nabzını tutan kişilerden biri olarak geride bıraktığımız yılda ülkemiz ekonomisinde yaşananlarla ilgili kısa bir tespit yaparak yeni yılla ilgili ekonomistlerin ve benim de değerlendirmemin yer alacağı öngörülerini sizlerle paylaşmak istiyorum.

2018 yılının ilk çeyreğinde yüzde 7.3, ikinci çeyrekte yüzde 5.3, üçüncü çeyrekte ise yüzde 1.6 düzeyinde büyüyen Türkiye ekonomisi, yılın ikinci yarısında kur artışlarının hızlanmasıyla tüketici enflasyonunda yüzde 25, üretici enflasyonun da ise yüzde 45'leri gördü.

Ekonomimizde görülen bu düşüş ve büyümedeki gerileme doğal olarak enflasyonu da olumsuz etkiledi.

Yaşanan bu durum karşısında sanayici ve yatırımcılar piyasada nakit sıkıtlığı ve yükselen kredi faizleri ile mücadele etmek durumunda kaldı.

İstanbul'da katıldığım bir toplantıda **İSO Başkanı Erdal Bahçıvan**'in konuşmasındaki; "Bu faiz oranları ile Türkiye'nin bira-kın yeni yatırım yapması, mevcudu bile sürdürmesi mümkün değil. Türkiye reel sektörü, Türkiye sanayi sektörü arzu ettiği ve hak ettiği, vücudun gereksinimi olan kanı şu anda bünyeye sokamıyor. Kanın hem bulunmadığını hem de çok pahalı olduğunu bu nedenle mutlaka;

● Üretimin üzerindeki finansman yükünün mümkün olduğu kadar azaltılması, makule getirilmesi, hatta kökünden kaldırılması gerek.

● Doğru yatırımlar, hedefler, finansman politikaları ve yatırımcılar tespit edildikten sonra teknolojiye akılcı yatırımlar yapıldıktan sonra Türkiye cari açık sorununu aşar" sözleri sorunları ve çözümünü özetliyordu.

KOBİ'ler, girişimciler, yatırımcılar özetle iş dünyası ekonomide beklentilerini gerçekçi olarak tespit edebilmeleri için önce küresel ekonomideki gelişmeleri yakından izlemeli. Örneğin; ABD'nin hem Çin hem diğer ülkelere yapacağı vergi artırımları, kısıtlamalar ve yaptırımlar önemli olacak. 2019'da da ticaret savaşlarının etkileri devam edeceği bu gelişmelerin ülkemiz ekonomisini (pazar ve finansman

bulma) etkileyeceğini dikkate alınması gerekiyor. Bir başka ifade ile 2019 yılının olası küresel ve ulusal ekonomik koşullarını dikkate alarak, yani geleceğe bakarak, firma ve sektör ölçeğinde uygun stratejileri uygulamaya koymak şart olarak görünüyor. Özellikle 31 Mart'ta yapılacak yerel seçim sonrası ekonomik süreci de iyi izlemek gerekiyor.

Yeni yılda "Yeni Ekonomi Programı"nda (YEP) belirlenen hedeflere ulaşmasını umuyorum. Ekonomide, sanayide, üretimde, istihdamda beklentilerimizi olumlu olarak karşılayabilmemiz için yapısal reformları bir an önce gerçekleştirmemizin gerekli olduğuna inanlıyordum. Yapısal reform olarak, eğitim ve hukuk alanında yasal, yatırımın önündeki engelleri kaldıracak bir dizi düzenlemeleri sıralayabiliriz. Ülkemizin ekonomisinde imalat sanayi lokomotif olarak benimsenerek, üretimde dışa bağımlılığımızı azaltacak mutlak önceliğimiz, yüksek katma değerli üretim olmalı. Gelirinizi hangi cinstense borçlanmanız da ondan olmalı. Gelirinizi dövizleseye dövizle borçlanın. Tasarruf yaşamınızın temel ilkelerinden biri olmalı.

2019 yılı ekonomisine ilişkin uyarı ve bilgi-lenme bağlamında değerlendirmemiz düşüncesi ile Türkiye İş Bankası Genel Müdürü Adnan Bali ile Altınbaş Üniversitesi İktisadi İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi Öğretim Üyesi Dr. Mahfi Eğilmez'in değerlendirme ve öngörülerinden bir bölümünü sizlere aktarmak istiyorum.

Türkiye ekonomisinin kısa ve orta vadeli geleceğiyle ilgili değerlendirmeler yapan Genel Müdür Adnan Bali, özellikle tüm yatırımcılar açısından güven vurgusu yaptı. Petrolü olmayan ve tasarrufları büyüme ihtiyaçlarına yetmeyen bir ekonomi olarak en fazla güvene ihtiyacın olduğunu dile getiren Bali, "Güven olmadan bolluk, bereket olmaz. Bolluğu esas yaratacak olan; işadamların geleceğe güvenle bakacağı, yatırım yapacağı, yeni fabrika açacağı, istihdam yaratacağı; yabancı yatırımcının bu ülkeye müsterih olarak sermaye akışı sağlayacağı, bunu geri almada bir kaygısının olmayacağı bir güven ortamıdır" diyor.

Dr. Mahfi Eğilmez'in Türkiye ekonomisinin durumu ile ilgili öngörülerini özetle şunlar: "2018'in son çeyreği ile 2019'un ilk iki çeyreğinde küçülme yaşayacak. Türkiye ekonomisi 2019 yılına da büyük olasılıkla stagflasyonla resesyon arasında bir konumda girecek." Eğilmez, böylece Türkiye ekonomisinin 10 yıldan bu yana ilk kez üç çeyrek üst üste ekonomik küçülme yaşamış olacağı öngörüsünde bulunuyor. 2019 yılını sıkıntılı bir şekilde aşılayacağı reformların gerçekleştirileceği yıl olacağı umudunu taşıyanlardanım. Yeni yılın dünyamıza, ülkemize barış ve huzur iş dünyamıza siz değerli okurlarımıza bereketi bol kazançlar getirmesini diliyorum.

İmalat sanayisindeki daralma devam ediyor

İmalat sanayi satın alma yöneticisi endeksi (PMI) aralık ayında 44.2'ye gerileyerek sektördeki daralmanın dokuzuncu aya girdiğine işaret etti. İmalat sektöründe devam eden zorlu faaliyet koşulları üretim ve yeni siparişlerdeki daralmanın bir önceki aya kıyasla daha hafif de olsa devam etmesine yol açtı.

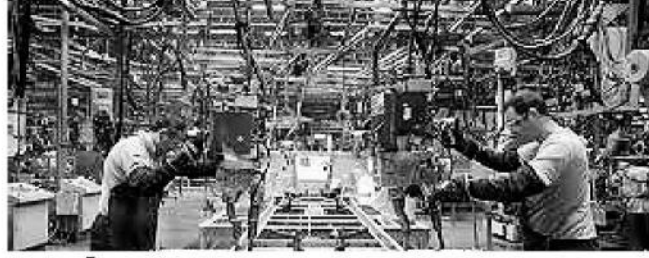

50'NİN ALTI DARALMA

IHS Markit tarafından **İstanbul Sanayi Odası (İSO)** için hazırlanan imalat PMI, ekim ayında 44.3 değerini aldıktan sonra kasım döneminde de 44.7'ye yükselmişti. Endekste 50'nin üzeri seviyeler büyümeye, altı daralmaya işaret ediyor. Döviz kurunun görece istikrarlı seyri, girdi maliyet artışlarının daha da hız kaybetmesini sağladı.

6.5 YILDA İLK KEZ GERİLEDİ

Girdi fiyatlarındaki artış hızı, eylülde rekor kırdıktan sonra art arda üçüncü defa geriledi ve Eylül 2016'dan bu yana en düşük düzeyde gerçekleşti. Maliyet fiyat artışlarındaki gerileme, imalatçıların talebi canlandırmak için müşterilerine indirim yapmasına olanak sağladı. Bunun yansıması olarak nihai ürün fiyatları yaklaşık son 6 buçuk yılda ilk kez geriledi.

İmalat sektörü daraldı

İmalat sektöründe devam eden zorlu faaliyet koşulları üretim ve yeni siparişlerdeki daralmanın bir önceki aya kıyasla daha hafif de olsa devam etmesine yol açtı. IHS Markit tarafından İs-

İmalat sanayi satın alma yöneticisi endeksi (PMI) Aralık'ta 44.2'ye gerileyerek sektördeki daralmanın dokuzuncu aya girdiğine işaret etti

tanbul **Sanayi Odası (İSO)** için hazırlanan imalat PMI, Ekim'de 44.3 değerini aldıktan sonra Kasım'da 44.7'ye yükselmişti. Endekste 50'nin üzeri seviyeler büyümeye, altı daralmaya işaret ediyor.

MARKETING İş Dünyası

Yılın İş İnsanı Zeynep Bodur Okyay

Bu yıl sayfalarımızda ilk kez, geçtiğimiz yıl iş dünyasında önemli başarılarla imza atmış Yılın İş İnsanı'nı ağırlıyoruz. MediaCat yazı işlerinin değerlendirmesi sonucunda, aldığı kararlarla uluslararası platformlarda ses getiren ve erkek egemen arenada sivirmeyi başaran Kale Grubu Başkanı ve CEO'su **Zeynep Bodur Okyay**, Yılın İş İnsanı olarak karşınızda.

Yarım asırdan fazlasını geride bırakan Kale Grubu, elde ettiği başarılarını daima bir sonraki yıla taşıyarak, uzun yıllar Türkiye'nin önemli sanayi kuruluşları arasındaki yerini korumayı başardı. Bununla da kalmayıp her geçen yıl büyüyüp gelişerek ve yeni sektörlerle yatırımlar yaparak sadece Türkiye'nin değil, Avrupa'nın da başarılı gruplarından biri haline geldi. Bugün her biri kendi alanında lider 17 şirkete sahip, Çanakkale başta olmak üzere Türkiye'nin çeşitli lokasyonlarıyla birlikte yurtdışında da fabrika ve marka yatırımları olan grubun kaptan köşkü erkek egemen sektörlerde sıvırmeyi başarmış **Zeynep Bodur Okyay**'a emanet.

BAŞARIYI YÖNETMEK

Temmuz 2007'den beri Kale Grubu Başkanı ve CEO'su olarak görevini sürdüren Okyay, 25 yıldan fazla süredir Kale Grubu bünyesinde birçok başarıya imza attı. Bilim, kültür ve sanat hayatına katkı sağlayan çok sayıda projede yer alarak ve birçok sivil toplum kuruluşu, dernek, vakıf ve odanın yönetim kurullarında faal olarak katkıda bulunarak sayısız unvanın sahibi oldu. 2015 yılında G20'nin Sivil Toplum Lideri olan Okyay, **Istanbul Sanayi Odası**'nın (ISO) tarihindeki ilk kadın meclis başkanı olmakla kalmayıp, yeni dönem ilk Kadın Sanayiciler Platformu'nu kurduğu ISO'da Meclis Başkanlık Devamı seçimlerinde de ikinci kez üst üste meclis başkanı seçildi. DEİK İcra Kurulu Üyeliği, DEİK AB İş Konseyleri Koordinatör Başkanlığı ve Türkiye-İtalya İş Konseyi Başkanlığı dayeniden Okyay'a emanet edildi. Bu anlamda Türkiye ve AB'nin karşılıklı ilişkilerinin yeniden canlandırılmasını hızlandırmak için önemli bir görev üstlenen Okyay, Kale Grubu'nun, gerek şirketin gerekse de Türkiye'nin geleceği adına oldukça verimli bir yıl geçirmesini sağladı.

Şirketin Ar-Ge faaliyetlerini 2016'da tek bir merkezde toplayarak verimlilik ve kapasite artırımına odaklanan Okyay; müşteri beklentilerini mükemmelleştirme, inovatif ürünler geliştirebilme ve hizmetler sunabilme-yi de öncelikli hedefleri arasına kattı. Dahası buldukları her sektörde inovasyonu temel alarak tasarım odaklı bir anlayışla daima yenilikçi bir bakış açısıyla hizmet vermeyi amaçladı. Bu

hedefler doğrultusunda ürünleri 100'ü aşkın ülkede 400'den fazla noktada tüketicilerle buluşan grup, 2017'yi 2,2 milyar TL ciro ile kapatmasının ardından yatırımlarına da hız kesmeden devam etti. Balıkesir bölge ekonomisine katkı sağlamak hedefiyle Kalekim'in yedinci fabrikasını açan grup, dijital dönüşüm için de kendisine üç senelik bir program belirlemiş durumda. Ayrıca yakın zamanda da Kuzey Afrika, Ortadoğu ve Balkanlar'da yapı ürünleri yatırımı yapmayı planlıyor.

GİRİŞİMCİLİK, TEKNOLOJİ VE İNOVASYON

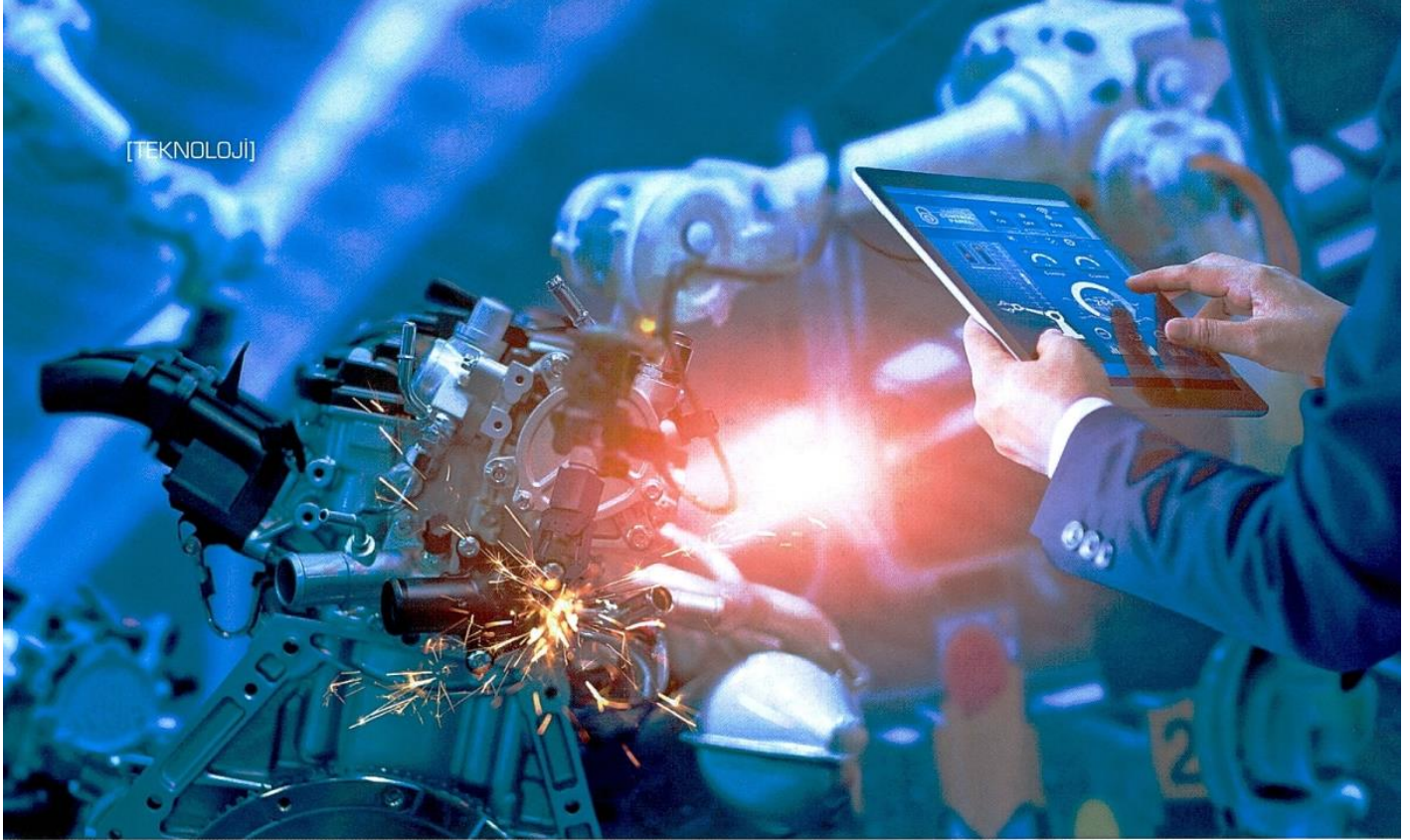
Okyay gerçekleştirdiği çalışmalarla Kale Grubu'nun kurulduğu günden bu yana muhafaza ettiği girişimcilik ve yenilikçilik kültürünü daha da ileriye taşıyarak topluma da sirayet etmesini sağladı. Aktif olarak üstlendiği görevlerden biri de TOBB Kadın Girişimciler Kurulu Başkan Yardımcılığı olan Okyay, girişimcilik alanındaki misyonunu teknoloji ve inovasyon kalemleriyle genişleterek Türkiye'nin bu alanlarda ilerlemesine öncülük etti. Bu anlamda birçok projenin liderliğini yürüttü.

Sosyal girişimcilik ekosisteminin teşvik edilmesi ve büyümesi amacıyla İbrahim Bodur Sosyal Girişimcilik Ödülü'nü kurumsallaştırma konusunda önemli adımlar attı. Merak eden, keşfeden, teknoloji üreten yeni bir neslin yetişmesi için geçtiğimiz yıl itibarıyla önemli bir girişime imza atarak, kurucusu ve onursal başkanı İbrahim Bodur adına Çanakkale'de Çocuk Bilim Merkezi'nin kuruluş çalışmalarını başlattı. Bununla birlikte Çanakkale'nin rekabet gücünü yükseltme, yaşanabilir ve sürdürülebilir bir kente dönüşmesi yolunda farkındalık yaratmak amacıyla yola çıkan ve geçtiğimiz yıl ikinci aşamasına başlanılan Aklim Fikrim Çanakkale de bu projelerden biriydi. Yine 2018 Troya Yılı kapsamında birçok çalışma gerçekleştirildi. 8 ilde 10 farklı üniversiteden 29 yeni nesil sanatçının Troya Antik Kenti'ni yorumladığı eserlerden oluşan Düşler Ülkesi: Troya sergisi düzenlendi ve sergi, Çanakkale Piri Reis Müzesi'nde ve ardından İstanbul Arkeoloji Müzesi'ne bağlı Darphane-i Amire'de ziyaretçilerle buluştu. Ayrıca grup, Temmuz ayında ilki gerçekleşen Troya Açık Su Yüzme Yarışını ana sponsorluğunu üstlendi.

Daha çok yapı malzemeleriyle ta-

nınan Kale Grubu'nun yatırımlarıyla ivme kazandırdığı bir diğer alan ise savunma ve havacılık sanayii oldu. Yenilikçi büyüme stratejisiyle faaliyet gösterdiği bu alanda ilk Milli Piyade Tüfegi'nden ilk Turbojet motoruna kadar tasarımı tamamlandı seri üretim aşamasına gelen milli projelere imza attı. Şimdilerde milli muharebe uçağının motorunu İngiliz motor üreticisi Rolls-Royce ile birlikte üretmeyi hedefleyen grup, bu doğrultuda Okyay'ın liderliğinde yatırımlarına hızla devam ediyor. ■

[TEKNOLOJİ]

TEKNOLOJİDE 'MADE IN TURKEY' DÖNEMİ BAŞLADI

SAVUNMA VE HAVACILIK, ULAŞTIRMA, İLETİŞİM, YAZILIM HATTA FESTİVAL... TÜRKİYE'NİN CAN DAMARI OLAN SEKTÖRLERDE, YENİ DÖNEMLE BİRLİKTE YERLİ VE MİLLİLEŞMEDE ÇOK ÖNEMLİ ADIMLAR ATILYOR. YERLİ VE MİLLİLEŞEN TEKNOLOJİLER SONRASI TÜM DÜNYANIN GÖZÜNÜ ÜSTÜNE ÇEVİRDİĞİ TÜRKİYE'DE KATMA DEĞERLİ ÜRÜNLERİN YANI SIRA ÜRETİM ODAKLI SANAYİ ANLAYIŞI DA TÜRKİYE'NİN GELECEĞE UMUTLA BAKMASINI SAĞLIYOR

Mustafa Gündoğdu / mustafa.gundogdu@platinonline.com

2018 yılı, Türkiye için yerli ve milli teknoloji hamlesi paralelinde tam anlamıyla bir atılım yılı oldu. Bunu da 7'den 70'e en stratejik sayılan sektörlerde, üstelik yoğun bir biçimde gözlemlemeye başladık. Özellikle Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'ne geçilmesinin ardından bürokrasinin hızlanması ve atılacak adımların bir an önce atılmasıyla beraber yalnızca savunma ve havacılık sanayimizde değil; ulaştırma, hatta işletim sistemi gibi yazılım bazlı sektörlerde de Türkiye, tam anlamıyla bir yerleşme ve millileşme sürecinden geçiyor. Sadece donanımın değil, yazılımın da yerli ve millileştirildiği bu sürecin

Türkiye'ye en büyük katkısı, hiç şüphesiz ki güvenlik alanında hissedilecek... Güvenliğin ardından, maliyeterde iyileşme de Türkiye'nin kazanımlarından biri olarak karşımıza çıkacak. Güdülen politikalar sonucu, katma değeri yüksek ürünlerin gelecekte seri üretiminin hızlandırılması ise Türkiye'ye boyut atılacak bir başka piston olarak karşımıza çıkıyor.

%65

**SAVUNMADA YERLİLİK-
MİLLİLİK ORANI, YÜZDE
65'LERE ÇIKTI**

SAVUNMANIN ALTIN YILI

Savunma sanayii, Türkiye'nin göz bebeği... Stratejik sektörlerin başında yer alan savunmada 2002 yılında yüzde 20'lerde olan yerlilik-millilik oranı, bugün yüzde 65'lere çıkmış durumda. 2018 yılı da bu alanda çok önemli gelişmeleri yakından takip ettiğimiz bir yıl oldu. Özellikle insansız hava araçları (İHA) ve silahlı insansız hava araçlarının (SİHA) yanında, Milli Helikopter, Milli Gemi, Milli Baz İstasyonu (ULAK), Milli Füzeler ve lazer savunma sistemleri gibi stratejik alanlarda arda ardına gelişmeleri izlerken; yurt dışından alınan siparişler de savunma alanında atılan adımların doğruluğunu da kanıtlamış

oldu. Elbette ki yerli ve milli teknoloji adımları yalnızca savunmayla sınırlı değildi. 'Uçtan Uca Yerlileşme Politikası' doğrultusunda 2018'de yerli ve milli teknoloji festivalimiz de teknoloji severlerle buluşurken, Ar-Ge ve tasarım alanında da teknoparklarda çok önemli gelişmeleri hep beraber izledik. Bununla beraber 2013 yılından bugüne Ar-Ge çalışmalarında da bir artış gözleniyor. Bu bağlamda 2017 yılında Ar-Ge harcamaları, bir önceki yıla oranla yüzde 21,2'lik artışla 29 milyar 855 milyon TL'ye yükselmiş durumda.

EYLEM PLANLARINDA TEKNOLOJİ VURGUSU

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın 2 Ağustos 2018'de açıkladığı 46 milyar TL'lik 400 projenin bulunduğu Birinci 100 Günlük Eylem Planı'nda yerli ve milli teknoloji adımları oldukça dikkat çekiydi. Eylem Planı'nda yer alan 400 projeden 48'i savunma sanayiye yönelik projelerden oluşuyordu. Bu plan doğrultusunda yerli ve milli üretim için teknoloji ve imalat sektörleri başta olmak üzere KOBİ'lere önemli destekler verildi. Yerli ve milli savunmamızı geliştirmek için yapılan çalışmalar içinde öncelikle, Altay tankının motor sisteminin geliştirilmesi projesine başlandı.

Altay tankının seri üretim sözleşmesi, 9 Kasım 2018'de Savunma Sanayi Başkanlığı ile BMC arasında imzalandı. Bu kapsamda 250 Altay tankı üretilen, ilk tankın 17 ay sonra teslim edilmesi öngörülüyor. Yine atılan adımlar kapsamında yerli insansız hava aracı sayısı da 52'den 58'e çıkarıldı. Açıklanan İkinci 100 Günlük Eylem Planı'nda ise 454 eylem bulunurken, yerli ve milli üretim için teknoloji ve imalat sektörleri başta olmak üzere KOBİ'lere yaklaşık 274 milyon TL destek sağlanacak olması da bu alana verilen önemi gözler önüne seriyor. Kısacası 2018, teknoloji alanında tüm dünyanın gözlerini Türkiye'ye çevirdiği bir yıl oldu. Biz de Platin olarak, geçtiğimiz yılın heyecan yaratan yerli ve milli teknoloji hamlelerini bir araya getirdik.

CUMHURBAŞKANI RECEP TAYYİP ERDOĞAN, İKİNCİ 100 GÜNLÜK EYLEM PLANI'NDA AR-GE MERKEZLERİ SAYISININ YÜZDE 10 ARTIRILARAK 1100'E, TASARIM MERKEZLERİ SAYISININ İSE YÜZDE 10 ARTIRILARAK 300'E ULAŞTIRILACAĞI MÜJDESİNİ VERDİ

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI
MUSTAFA VARANK

"SANAYİNİN YENİ ROTASI DİJİTALLEŞME"

"Endüstri 4.0'ın bütün üretim süreçlerini kökten değiştirdiği bir dönemin içinden geçiyoruz. Bu yeni dönem, yeni kavramları da beraberinde getiriyor. Dijitalleşme, nesnelerin interneti, bulut bilişim, büyük data, yeni sınıai internet uygulamaları, robotlar, akıllı fabrikalar, yapay zeka, sensörler, 3 boyutlu yazıcılar gibi birçok

yenilik, insanlığın geleceğini belirleyecek alanlar olarak karşımızda duruyor. Klasik üretim kalıpları birer birer yıkılıyor. Üretim süreçleri akıllanıyor. Yeni dönem, bilim, teknoloji ve sanayide atılım dönemidir. Bu atılımda, yeni Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi de 'üretim odaklı' sanayi politikamıza ivme kazandıracak. Biz de yüksek teknoloji ve katma değer odaklı üretim anlayışının önünü açacağız. Türkiye için bundan sonra sanayinin yeni rotası, dijitalleşme olacak. Dijital atılım süreci, önümüzdeki dönemin en belirleyici unsurlarından biri olacaktır. En büyük fabrikalardan en küçük KOBİ'lere kadar üretimin ve pazarlamanın bütün aktörleri, dijitalleşme sürecinden paylarını alacaklar. Yatırım teşviklerimiz, KOSGEB ve TÜBİTAK desteklerimiz, üretilen ürünlerde katma değeri artırmaya ve daha yüksek teknoloji ürünler üretmeye odaklanacak."

TÜRKİYE CUMHURİYETİ CUMHURBAŞKANI
RECEP TAYYİP ERDOĞAN

"TÜRKİYE, TEKNOLOJİYİ ÜRETEBİLİR VE İHRAÇ EDEN BİR ÜLKE OLMAK ZORUNDA"

"Günümüz dünyasında bağımsızlığı sağlam temeller üzerine oturtmamız için tüm alanlarda yerli teknolojimizi geliştirmemiz gerekiyor. Tıpkı savunma sanayinde olduğu gibi, her alanda kendi kendine yeten, teknolojiyi tasarlayan, geliştiren, üreten ve ihraç eden ülke konumuna ulaşmaktan başka çıkar yolumuz yoktur. İşte bunun için milli teknoloji hamlesi diyoruz. Ekonomide ve dünya siyasetinde bugünkünden de daha güçlü noktalara ulaşabilmemiz milli teknolojiye yapacağımız hamlelerle mümkündür.

Bu bağlamda 16 yıllık dönemde, 20 bin 155 projeye, 10 milyar TL'nin üzerinde akademik Ar-Ge katkısı verdik. Türkiye'ye gelecek üst düzey araştırmacılara cazip teşvikler sunan Uluslararası Lider Araştırmacılar programını hazırlıyoruz. Yine biliyoruz ki siyasette ne kadar bağımsız olursak olalım, iş dönüp dolaşır savunma sanayimizin gücüne dayanıyor. Hamdolsun bu noktada da ciddi mesafeler katettik. Savunma sanayiinde yüzde 20'lerde olan yerlilik-millilik oranını, bugün yüzde 65'lere çıkardık. Yaşadığımız dönemin, tarihe altın harflerle kazınacağına inanıyorum. Ancak ulaştığımız seviyeye yetinemeyiz. Bağımsız ve güçlü Türkiye hedefine, savunma sanayimizde başlattığımız milli hamleleri kesintisiz şekilde sürdürerek varabiliriz ve varacağız."

%20

**TÜBİTAK UZAY'IN GELİRİNİN
YÜZDE 20'Sİ TÜRKİYE UZAY
AJANSI'NA AKTARILACAK**

**1 20 YILLIK RÜYA:
TÜRKİYE UZAY
AJANSI**

Türkiye Uzay Ajansı'nın kurulmasına ilişkin Cumhurbaşkanlığı Kararı, Aralık 2018'de Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, konuya ilişkin yaptığı açıklamada, "Uzay sanayinin güçlendirilmesi, uzay teknolojileri alanında bilimsel altyapıların ve insan kaynağının geliştirilmesi, kapasite ve yeteneklerin daha da artırılması için Türkiye Uzay Ajansı'nı kurduk" ifadesini kullanıyor. Varank ayrıca, "Bu kurum, dışa bağımlı olmayan rekabetçi bir sanayinin geliştirilmesine zemin hazırlayacak. Türkiye'nin milli çıkarları uzayda da gözetilecek" değerlendirmesinde bulunuyor.

**2 TCG BURGAZADA
'MAVİ VATAN'DA**

Türkiye'nin savaş gemisi yapabilen dünyadaki 10 ülkeden biri olduğunu kanıtlayan MİLGEM Projesi'nde, 4 Kasım 2018 itibarıyla TCG Burgazada, Türk donanmasına katıldı. TCG Burgazada, su üstünde saatte 29 deniz mili üzerinde sürat yapabiliyor. İntikal süratı ile ikmal ve yakıt desteksiz 3 bin 500 deniz mili seyir menziline sahip olan gemi, 10 gün denizde kalabilme özelliğiyle dikkat çekiyor. Destekten yoksun 10 gün denizde kalabilen 100 metre boyunda ve 15 metre genişliğindeki korvet, 20 ton silah depolayabiliyor.

**3 GÖKBEY, GÖKLERİN
BEYİ OLACAK**

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, geçtiğimiz ay Cumhurbaşkanlığı Kongre ve Kültür Merkezi'nde düzenlenen Türk Savunma Sanayii Zirvesi'nde T625 helikopterin isminin Gökbey olarak belirlendiğini açıkladı. Azami kalkış ağırlığı 6 ton olan T625 genel maksat helikopteri Gökbey, iki motora sahip ve beş palden oluşuyor. Gökbey ile iki mürettebatın yanı sıra 10 yolcu ya da yüksek yoğunlukta 12 yolcu uçabiliyor. VIP donanımla da 4-5 yolcu taşınabiliyor. Gökbey Genel Maksat Helikopteri, milli imkan ve kabiliyetler kullanılarak tasarlanıyor ve üretiliyor. Helikopterin azami seyir hızı 165 knots, yani 305 km. Yerli imkanlarla geliştirilip üretilen ilk Genel Maksat Helikopteri Gökbey ilk uçuşunu 6 Eylül 2018'de başarıyla gerçekleştirirken, helikopterin 2021 yılında seri üretime geçeceği öngörülmüyor.

GENEL MAKSAT HELİKOPTERİ

TÜRK T 625

6 ton azami kalkış ağırlığı | 2 motor | 5 pal

ROLLER

TAŞIMA

VIP

KARGO

PILOT EĞİTİMİ

ARAMA KURTARMA

HAVA AMBULANS

KIYI ÖTESİ TAŞIMA

TEKNİK ÖZELLİKLER

Mürettebat
2

Kapasite
10

Yüksek yoğunluk
12

VIP
4 - 5

Azami kalkış ağırlığı
6050 kg

Standart yakıt tankı
1020 kg

Bagaj hacmi
1.1 m³

Harici yakıt tankı
280 kg

MOTOR

2 x LHTEC-CTS800-4AT
Turbo salt motor

Kalkış Gücü:
2 x 1024 kw
2 x 1.373 shp

PERFORMANS

Azami seyir süratı
165 kts

Havada kalış
3.6+ saat*
5+ saat*

Menzil
403+ nm
512+ nm*

Servis tavanı
20000 ft

* Harici yakıt tankı kullanılması durumunda
Deniz seviyesi | ISA | Azami Kalkış Ağırlığı | Harici yakıt tankı dahil değildir

ÖZELLİKLER

- Yüksek sıcaklık ve irtifa performansı
- Çoklu görev kabiliyeti
- Geniş kabin hacmi
- Gelişmiş aviyonik sistemler ve Full Glass Kokpit
- Katlanabilir iniş takımı

TEKNİK ÖZELLİKLER

Mürettebat
2

Ana rotor çapı
13.20 m

Yükseklik
4.99 m

Uzunluk
15.87 m

SIHA VE İHA KONUSUNDA DÜNYADA KENDİ TEKNOLOJİSİNİ ÜRETEBİLEN 6 ÜLKEDEN BİRİ OLAN TÜRKİYE, AYNI ZAMANDA KENDİ SAVAŞ GEMİSİNİ DE ÜRETEBİLEN 10 ÜLKEDEN BİRİ KONUMUNDA...

48 PROJE

BİRİNCİ 100 GÜNLÜK EYLEM PLANI'NDA YER ALAN 400 PROJEDEN 48'İ SAVUNMA SANAYİSİNE YÖNELİK PROJELERDEN OLUŞTU

42 www.platinonline.com

500 BİN+

TEKNOFEST, 4 GÜNDE
YARIM MİLYONDAN
FAZLA KİŞİYİ AĞIRLADI

4 TEKNOFEST: YERLİ VE MİLLİ TEKNOLOJİ FESTİVALİ

Eylül 2018'de, Türkiye'nin yerli ve milli teknoloji hamlesindeki en önemli atılımlarından biri de, Türkiye Teknoloji Takımı Vakfı (T3 Vakfı) ile İstanbul Büyükşehir Belediyesi öncülüğünde İstanbul Havalimanı'nda gerçekleştirilen TEKNOFEST İstanbul Havacılık, Uzay ve Teknoloji Festivali oldu. Yüzbinlerce teknoloji-severi buluşturan TEKNOFEST, 4 günde yarım milyondan fazla kişiyi ağırladı. 750'den fazla takım ve 2 binden fazla yarışmacı yer aldı.

5 MİLLİ FÜZE 'SİPER'

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Ekim 2018'de Milli Teknoloji Geliştirme Altyapıları Açılış Töreni'nde yerli uzun menzilli füze savunma sisteminin ilk adımının atıldığını müjdesini verdi. "Milli Uzun Menzilli Bölgesel Hava Savunma Sistemi için çalışmalar, TÜBİTAK, ASELSAN ve ROKETSAN tarafından başlatıldı. Milli uzun menzilli hava savunma sisteminin hayırlara vesile olmasını diliyorum" diyen Erdoğan, milli füzenin adını, savunma sistemi olduğu için SİPER olarak belirlediklerini söyledi. SİPER'in ilk teslimatlarının, 2021 yılı sonunda gerçekleştirilmesi planlanıyor.

İŞ DÜNYASININ GÖRÜŞLERİ

İSTANBUL SANAYİ ODASI (İSO) BAŞKANI
ERDAL BAHQIVAN

"2019 YERLİLEŞME VE MİLLİLEŞME YILI OLACAK"

"Ekonomimizin gücünün temeli, üretim ve sanayidir. Bu açıdan 2019'un yerli ve milli üretimde çok daha somut adımların atılacağı bir yıl olacağını düşünüyorum. Türkiye sanayisinde kapsamlı bir yapısal dönüşüm için ve ithalata bağımlı olduğumuz ara malların Türkiye'de üretilebilmesi için büyük ölçekli yatırımların yapılmasının zamanı çoktan gelmiş bulunuyor. Bunun için her gelişmiş ülkenin kalkınma hikayesinde yer etmiş gerçek bir kalkınma bankacılığı anlayışının yeniden oluşturulması gerekmektedir. Özellikle Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'nin İkinci 100 Günlük İcraat Programı'nda da bu konuya yer verilmesi umut vericidir."

İSTANBUL TİCARET ODASI (İTO) BAŞKANI
ŞEKİB AVDAGIÇ

"YERLİ VE MİLLİLEŞMEYİ HER SEKTÖRDE GÖRMEYE BAŞLADIK"

"Sanayideki ara malı ithalatını azaltmak için 'Uçtan Uca Yerleşme Programı'nın devreye girmesini önemli buluyorum. Ayrıca 2019 yılında özellikle uzay teknolojilerinde gelişmeler bekliyorum. Ülkemizin ilk yerli haberleşme uydusu TÜRKSAT-6A, yerli mühendislik ve tasarımla TÜBİTAK Uzay Teknolojileri Araştırma Enstitüsü öncülüğünde yerli kuruluşlarımızın desteğiyle gerçekleştiriliyor. Yine Türkiye'nin Otomobili Girişim Grubu, 2019 sonunda ilk prototipi üretecek. Otomotiv sektöründe olan bir iş adamı olarak, bu üretimi merakla bekliyorum. İTO olarak 428 bin üyemizle birlikte 'Milli Teknoloji, Güçlü Sanayi' hedefini güçlü bir şekilde gerçekleştirmek için 2019'da da durmadan çalışacağız."

ASKON GENEL BAŞKANI ORHAN AYDIN
"HEDEFİMİZ UÇTAN UCA YERLİLEŞME
POLİTİKASI"

"2019 hedeflerimizin başında beyin göçü yoluyla dışarıya kaptırdığımız bilim insanlarımızı yurdumuza döndürerek onlara alanlarında çalışabilecekleri güzel imkanları sağlamak geliyor. Bununla beraber Ar-Ge harcamalarımızı da önümüzdeki dönemde yüzde 3 ila 4'lere çıkaracak adımları da atıyor olacağız. Yine teknolojik alanda marka değeri oluşturabileceğimiz katma değeri yüksek ürünlere odaklanacağız. Bunun içinde yerli yazılım, yerli hava ve uzay sanayisi de elbette olacak. 2019 yılı içinde hedefimiz gayet net; katma değeri yüksek, marka değeri taşıyan yerli ve milli teknolojik ürünler... Yani uçtan uca yerleşme politikası, başlıca hedefimiz."

MÜSİAD BİLİŞİM SEKTÖR KURULU BAŞKANI
FAHRETTİN OYLU

"STRATEJİK ÜRÜNLER TÜRKİYE'DE ÜRETİLECEK"

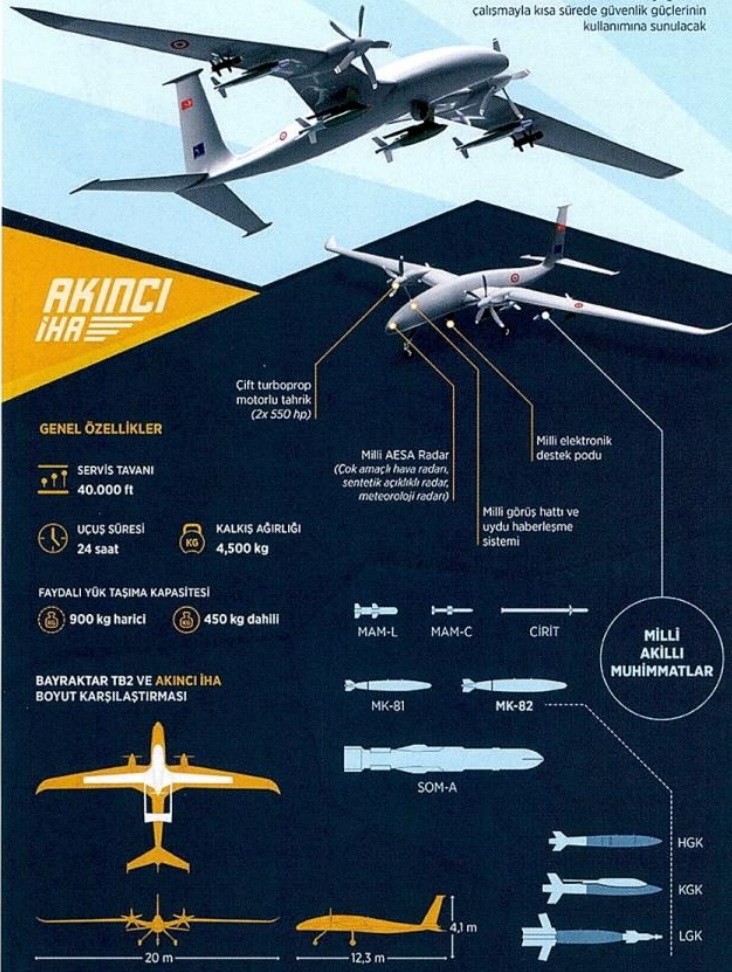
"2019 yılında milli teknoloji alanında yatırım yapan yerli firmamızın sayısının artmasına şahit olacağız. MÜSİAD olarak biz de, 'Stratejik hedeflerle yerli üret, milli yönet' mottosu ile hareket ediyor ve çalışma planlarımızı bu çerçevede çiziyoruz. Savunma sanayiiden siber güvenliğe, stratejik ürünlerin Türkiye'de üretilmesini sağlamak amacıyla yaptığımız girişimlerle önümüzdeki dönemler için kendimize üretim odaklı bir yol haritası çizmiş durumdayız. Önümüzdeki dönemlerde özellikle blockchain, yapay zeka, IoT gibi birçok yıkıcı teknolojiler alanında üyelerimiz ile birlikte hayata geçirdiğimiz projeleri hayatımızda görüyor olacağız."

AKINCI 2019 BAŞINDA GÖKYÜZÜNDE OLACAK

Türkiye'ye insansız hava aracı teknolojilerinde sınıf atlatacak taarruzi İHA Akıncı, yoğun bir çalışmayla kısa sürede güvenlik güçlerinin kullanımına sunulacak

GENEL ÖZELLİKLER

SERVİS TAVANI
40.000 ft

UCUŞ SÜRESİ
24 saat

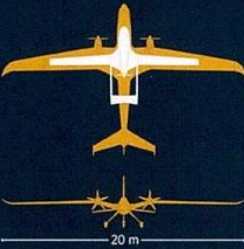
FAYDALI YÜK TAŞIMA KAPASİTESİ

900 kg harici

KALKIŞ AĞIRLIĞI
4.500 kg

450 kg dahili

BAYRAKTAR TB2 VE AKINCI İHA
BOYUT KARŞILAŞTIRMASI

6 AKINCI VE TB2'YLE BİR BOŞLUK DOLDU

Çift motorlu olarak tasarlanan ve havada 24 saat kalabilecek Akıncı Taarruz İnsansız Hava Aracı da imalat bandına girdi. Servis irtifası 40 bin feet olarak planlanan Akıncı, toplam 5 ton ağırlığa sahip olacak. 1.5 ton faydalı yük kapasitesi ile Akıncı 24 saat havada kalabilecek. Türkiye Teknoloji Takımı (T3) Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı ve BAYKAR Genel Müdürü Haluk Bayraktar, yeni nesil SİHA Akıncı'da kullanılmak üzere bir yapay zeka geliştirdikleri müjdesini de geçtiğimiz günlerde verdi.

2020'de ilk uçuşunu yapması planlanan sistem, 900 kilogram mühimmat taşıyabilecek. Yeni SİHA sisteminin testlerine 2020'de başlanacak.

Savunma sanayisinde rekor düzeyde (yüzde 93) yerli sanayi katılım oranı ile üretilen, halihazırda Kara Kuvvetleri Komutanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü ve son olarak Deniz Kuvvetleri Komutanlığı envanterine de giren Bayraktar silahlı/silahsız insansız hava aracı TB2 ise 80 bin saat havada kalan ilk yerli ve milli hava aracı olmasıyla tarihe geçti.

7 YERLİ VE MİLLİ SAVUNMA 'ATAK'I

Ağır silah yükü ile zorlayıcı 'sıcak hava- yüksek irtifa' görevleri için optimize edilmiş olan T129 ATAK Helikopteri, TSK'nın taarruz helikopteri ihtiyacının giderilmesi amacıyla milli imkan ve kabiliyetler doğrultusunda geliştirildi. ATAK Programı kapsamında, Türk Kara Kuvvetleri'ne 59'u kesin, 32'si opsiyonel, toplam 91 adet, İçişleri Bakanlığı'na ise 9 adet T129 ATAK Helikopteri teslim edilmesi planlanıyor. Türk Havacılık ve Uzay Sanayii şirketine üretilen ATAK helikopteri ayrıca, Pakistan'ın ardından Filipinler'e de satılacak. Bilindiği üzere Türkiye, Pakistan'la da 30 adet ATAK satışı öngören, toplamda 1.5 milyar dolarlık bir anlaşma imzalamıştı.

8 ULAK DEVREYE ALINDI

Tamamı Türk mühendisler tarafından geliştirilen, kırsal bölgelere de 4.5G hizmetinin götürülmesi için geliştirilen Türkiye'nin ilk yerli ve milli baz istasyonu ULAK, geçtiğimiz mayıs ayında servis vermeye başladı. ULAK için 60 milyon dolar Ar-Ge harcaması yapıldı. Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Cahit Turhan, bin 799 yerleşim yerine kurulacak 4.5G altyapısının yaklaşık yüzde 45'ini yerli baz istasyonu ULAK ürünleriyle oluşturduklarını belirtirken, yapımı devam eden bin 472 yerleşim yerine kurulacak 4.5G altyapısının ise yaklaşık yüzde 55'inin ULAK ürünlerinden oluşacağını dile getiriyor. Yerli ve milli baz istasyonunu yüksek standartlarda üretebilecek firmalara sahip olan Türkiye, 5G'ye yerli ve milli imkanlarla geçen ilk ülkelerden olma konusunda da emin adımlarla ilerliyor.

9 YERLİ VE MİLLİ İŞLETİM SİSTEMİ: PARDUS

PARDUS

TÜBİTAK ULAKBİM tarafından geliştirilmeye devam edilen Pardus; kodu açık, özgür, yani açık kaynak kodlu bir yazılım. Kodu kapalı olan ve lisanslı satılan ürünlerden, açık kaynak kodlu sistemlere geçişe de geçiyor. Son dönemde Türkiye'de de bir 'Pardus göçü' yaşanıyor.

Türkiye'nin TÜBİTAK katkılı millileştirilmiş Linux tabanlı yerli işletim sistemi Pardus, ilk defa 2003 yılında Uludağ Projesi olarak TÜBİTAK bünye-

sindeki Ulusal Elektronik ve Kriptoloji Araştırma Enstitüsü'nde (UEKAE) başladı. Pardus'un daha sağlıklı çalışan en güncel versiyonu ise 2017 yılında yayınlandı. Bilişim ve İnovasyon Derneği Başkanı Mehmet Fatih Zeyveli, 2017 verilerine göre yıllık 16 milyar TL yazılım bütçesinin yüzde 40'ının, 18 milyar TL'lik donanım bütçesinin de yüzde 93'ünün yurt dışına gittiğini söylüyor. Zeyveli, "Türkiye devlet bütçesinin 645 milyar TL olduğu düşünülürse bu rakamlar gerçekten çok büyük" derken, yurt dışına giden kaynağı düşürmek için bilişimde millileşme ve açık kaynak kodlu sistemlerin önemini vurguluyor.

16 MİLYAR TL

16 MİLYAR TL YAZILIM BÜTÇESİNİN YÜZDE 40'İ YURT DIŞINA GİDİYOR

10 MİLYAR DOLAR TEKNO-PARK İSTANBUL'DAN GELECEK

1980'lerde merhum Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ın vizyonuyla hayata geçen İleri Teknoloji Endüstri Parkı ve Havaalanı Projesi'nin (İTEP) bir parçası olan Teknopark İstanbul, savunma sanayisi başta olmak üzere yüksek katma değerli ürün üreten sanayinin atılımına katkı sağlayan en büyük kalelerden biri... Teknopark İstanbul'da yer alan şirketler 78 milyon dolar ihracat gerçekleştirirken, burada bulunan 280 Ar-Ge firması, 4 bin 500 kişiye istihdam sağlıyor. Teknopark İstanbul Genel Müdürü Bilal Topçu, teknoparkta faaliyet gösteren şirketlerin 74 patent

aldığını ve bu firmaların 44 marka tescilinin bulunduğunu dile getirirken; teknoparkta, kuruluşundan bugüne kadar geçen sekiz yıllık süreçte şirketlerin 450 milyon TL'lik muafiyet kullandığını bildiriyor. "Teknopark İstanbul tamamlandığında 1 milyon metrekare kapalı alanda 1000 firmaya, 30 bin Ar-Ge personeline ulaşacak ve yıllık, 10 milyar dolar katma değer sağlayacaktır" diyen Topçu, odaklarına savunma, havacılık ve uzay, denizcilik gibi alanları aldıklarını bildiriyor. Bu arada Kasım 2018 itibarıyla Türkiye'deki teknopark sayısı da 81'e yükselmiş durumda.

teknoparkistanbul

BİLİŞİM VE İNOVASYON DERNEĞİ BAŞKANI MEHMET FATİH ZEYVELİ

9 ADIMDA PARDUS'A GEÇİŞ

1. Yönetimin desteğinin alınması
2. Detaylı yazılım ve donanım analizi
3. Sağlıklı, adım adım bir göç planlaması
4. Teknik ekip eğitimlerinin gerçekleştirilmesi
5. Pardus'a göç ile ilgili kullanıcılara farkındalık seminerleri ve eğitimlerin verilmesi
6. Merkezi yönetim altyapısı kurulması
7. Kurumun ihtiyaçlarına göre Pardus'ta özelleştirmeler yapılması
8. Pilot bir birimde testlerin yapılması
9. Birim birim Pardus'a geçişin sağlanması

2019'DA BEKLENEN ATAKLAR

> Savunma sanayisinde bu yıl Türkiye'yi атаğa kaldıracak projelerin başında orta menzilli seyir füzesi geliyor. Füzenin gelişimi ve üretimi için çalışmalara 100 gün içerisinde hız verilecek. Bununla beraber Milli Savunma Bakanlığı ile ASELSAN, TUSAŞ ve HAVELSAN gibi kurumlar, iş birliklerini güçlendirecek.

> Milli üretim entegre sualtı savaş yönetim sistemi ay sınıfı denizaltı uygulamasının TCG Dolunay ve TCG Doğanay denizaltılarında da kabul işlemlerinin, bu yıl içinde tamamlanması bekleniyor. Ayrıca Geliştirilmiş ATAK Projesi ve ALTAY Seri Üretim Projesi kapsamında güç grubu dahil kritik alt sistem sözleşmelerinin de bu yıl içerisinde imzalanması söz konusu.

> Milli insansız uçak ANKA'dan dördü daha Türk ordusunun kullanımına sunulurken, bu yıl Satıhtan Satıha Güzümlü Mermi (ATMACA) Projesi'nde de seri üretime geçilmesi söz konusu.

> İkinci 100 Günlük Eylem Planı kapsamında havada F-16 uçakları için Milli Aktif Elektronik Taramalı Faz Dizili Radar (AESA Burun Radarı) geliştirme çalışmalarına başlanacak.

> Türkiye'ye 2019 yılında teslim edilmesi beklenen Müşterek Taarruz Uçağı (F-35) Projesi için 7'nci Ana Jet Üssü'nün inşaatı da tamamlanacak. Son olarak Milli Gemi'de (MİLGEM) 5'inci gemi için sözleşmeler imzalanacak.

İSO Türkiye İmalat PMI **aralıkta 44,2 oldu**

ANKARA TİCARET- Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan imalat sanayi performansında en hızlı ve güvenilir referans kabul edilen **Istanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye** ve İstanbul İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) anketlerinin Aralık 2018 dönemi sonuçları açıklandı.

Türkiye İmalat PMI Aralık'ta geriledi

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye ve İstanbul İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) anketlerinin Aralık 2018 dönemi sonuçları açıklandı. Eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, Kasım'da 44,7 olarak kaydedilen PMI, Aralık'ta 44,2 olarak ölçülerek sektörün faaliyet koşullarının yavaş seyretmeye devam ettiğini gösterdi.

Zorlu faaliyet koşulları üretim ve yeni siparişlerin daha da yavaşlamasına neden oldu. Ancak her iki göstergede de yavaşlama önceki aya göre hafif gerçekleşti. Yeni ihracat siparişlerindeki ivme kaybı toplam yeni iş hacmine kıyasla daha sınırlı gerçekleşmeye devam etti. Üretimdeki yavaşlama sonucu istihdam 2018 sonunda da azalmaya devam etti. Ayrıca satın alma faaliyetleri de aralık ayında yavaşlamayı sürdürdü. Döviz kurunun görece istikrarlı seyri, girdi maliyetleri enflasyonunun daha da düşmesini sağladı. Girdi fiyatlarındaki artış hızı, eylüldeki rekor seviyesinden sonra aralıkta üst üste üçüncü ay geriledi ve Eylül 2016'dan bu yana en düşük düzeyde gerçekleşti. Maliyet enflasyonundaki gerileme, imalatçıların talebi canlandırmak için müşterilerine indirim yapmasına olanak sağladı. Böylece nihai ürün fiyatları yaklaşık son altı buçuk yılda ilk kez geriledi. Kasım ayında 44,1 olarak ölçülen **İstanbul Sanayi Odası** İstanbul İmalat PMI da Aralık'ta 45,2'ye yükselerek İstanbul imalat sektörünün faaliyet koşullarındaki bozulmanın son 4 ayın en düşük hızında gerçekleştiğine işaret etti. Üretim, yeni siparişler ve istihdamdaki yavaşlamanın daha sınırlı olması manşet endeksteki yükselişi destekledi. Aralık ayında üretimdeki ivme kaybı, ağustostan beri gözlenen en düşük oranda gerçekleşti. Toplam yeni siparişlerdeki yavaşlama aralıkta hız kesmeye devam etti ancak yeni ihracat siparişlerindeki oldukça ılımlı yavaşlamayla kıyaslandığında çok daha güçlü şekilde gerçekleşti. İHA

Sanayiden gelen sinyaller bozuk

İstanbul Sanayi Odası (İSO) tarafından Türkiye ve İstanbul İmalat PMI anketlerinin Aralık 2018 sonuçları açıklandı. **İSO, Türkiye** İmalat Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI), Aralık

ayında 44.2 düzeyinde gerçekleşti. Eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, Kasım'da 44.7 olarak kaydedilen **İstanbul Sanayi Odası** Türkiye İmalat PMI, aralıkta 44.2 olarak ölçülerek sektörün faaliyet koşullarının yavaş seyretmeye devam ettiğini gösterdi. Zorlu faaliyet koşulları üretim ve yeni siparişlerin daha da yavaşlamasına neden oldu. Ancak her iki göstergede de yavaşlama önceki aya göre hafif gerçekleşti. Yeni ihracat siparişlerindeki ivme kaybı toplam yeni iş hacmine kıyasla daha sınırlı gerçekleşmeye devam etti. Üretimdeki yavaşlama sonucu istihdam 2018 sonunda da azalmaya devam etti. Ayrıca satın alma faaliyetleri de Aralık ayında yavaşlamayı sürdürdü. **EKONOMİ SERVİSİ**